

עפ"ת 50564/02/16 - עדי לשקר נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עפ"ת 50564-02-16 לשקר עדי נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני:

בפני	כבוד השופטת עמיתה ק. רג'יניאנו
המערערת	עדי לשקר
נגד	
המשיבה	מדינת ישראל

פסק-דין

1. בפני ערעור על פסק הדין (הכרעת הדין וגזר הדין) של בית משפט השלום לתעבורה פתח תקווה (כב' השופטת מגי כהן) בתת"ע 8698-08-14 במסגרתו הורשעה המערערת בהעדרה בעבירה של נהיגה בשיכרות מכוח סירוב לבצע בדיקת ינשוף ונדונה לעונשים הבאים:

- א. קנס בסך 1200 ₪.
- ב. פסילת רישיון הנהיגה ל - 24 חודשים (בניכוי הפסילה המינהלית).
- ג. 3 חודשי פסילה על תנאי למשך 3 שנים שלא תעבור העבירה בה הורשעה או אחת העבירות המפורטות בתוספת הראשונה או השנייה לפקודת התעבורה.
- ד. 7 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים שלא תעבור עבירה של נהיגה בשיכרות או עבירה של נהיגה תחת השפעת משקאות משכרים או נהיגה בפסילה.

2. כתב האישום

על פי עובדות כתב האישום, בתאריך 16.8.2014 ברח' הירקונים בפתח תקווה נהגה המערערת (הנאשמת בבית משפט קמא) ברכב בהיותה שיכורה וזאת משסירבה לתת דגימת אויר נשוף לפי דרישת שוטר בניגוד לסעיפים 62(3) ו-64ב(א1), 64(ד)א וסעיף 39א. לפקודת התעבורה.

3. ההליך בבית משפט קמא

(1) ב- 2.9.2014 השיבה המערערת, באמצעות בא כוחה לכתב האישום.

עמוד 1

המערערת כפרה באשמה וטענה כי הבדיקה נערכה בתנאים של 95% לחות והיא חזרה ונשפה נשיפות רציניות פעם אחר פעם. נטען כי המכשיר כשל והמערערת ביקשה, לחלופין, שתיערך לה בדיקת דם והשוטרים סירבו. נטען שההליך היה פסול משום שהשוטרים סירבו לתת למערערת את הדו"ח. עוד נטען שהמערערת פנתה למשטרה עם עדי ראיה ודרשה שיגבו מהם הודעה ובקשתה סורבה.

התיק נקבע לשמיעת ראיות.

(2) שמיעת הראיות בתיק החלה ביום 5.11.2014.

(3) ראיות התביעה נשמעו במהלך שתי ישיבות - 5.11.2014 ו- 18.2.2015.

פרוטוקול ראיות התביעה אוחד 57 עמודים. התיק נדחה לשמיעת עדי ההגנה, המערערת ו-3 עדים נוספים. ביהמ"ש הזהיר את המערערת בחובת ההתייבבות. "הנאשמת מוזהרת בחובת ההתייבבות והיא מוזהרת כי ניתן לשמוע עדים בהיעדרה בישיבה הקרובה ובכל ישיבה נדחית".

(4) עדותה של המערערת נשמעה בישיבה ביום 2.6.2015 והתיק נדחה להמשך פרשת ההגנה ליום 19.11.2015. המערערת הוזהרה בחובת ההתייבבות "חובת ההתייבבות לנאשמת" (עמ' 63 לפרוטוקול).

(5) ב-11.11.2015 הגיש ב"כ המערערת בקשה לדחיית הדיון הקבוע ליום 19.11.2015 (הנימוק שפורט בבקשה נסיעה לחו"ל).

(6) ב-18.11.2015 דחה בית משפט קמא את הבקשה לדחיית הדיון.

(7) בישיבה ביום 19.11.2015 לא התייבבו המערערת ובא כוחה לדיון.

ב"כ המשיבה ביקש להרשיע את המערערת בהיעדרה. בית המשפט נעתר לבקשה והרשיע את המערערת בעבירות המיוחסות לה בכתב האישום. שמיעת הטיעונים לעונש נדחתה ליום 1.12.2015.

(8) בישיבה ביום 1.12.2015 ביקש ב"כ המערערת לדחות את הטיעונים לעונש (על מנת לנקוט עמדה באשר להליכים שהוא מתכוון לנהל מול המשיבה).

הדיון נדחה ל-4.1.2016.

(9) בפתח הדיון בישיבה ביום 4.1.2016 ביקש ב"כ המערערת, בע"פ, לבטל את הכרעת הדין

מיום 19.11.2015. הוא טען כי החלטת בית משפט (שדחתה את בקשתו לדחייה) והרשעת המערערת הגיעה אליו כשהיה בחו"ל ונבצר ממנו להתייצב לדין. בהמ"ש דחה את הבקשה, מבלי שפורטו הנימוקים לדחיית הבקשה. בהמ"ש ציין כי הנימוקים ישלחו לב"כ הצדדים.

באותה ישיבה נשמעו טעונו המאשימה לעונש. המערערת לא התייצבה באותה ישיבה וטיעונו ההגנה נדחו ל-11.01.16

ב"כ המערערת ביקש לדחות את טיעונו ההגנה.

(10) לאחר שטיעונו ההגנה נדחו מספר פעמים, בישיבה ביום 12.1.2016 הודיע ב"כ המערערת שלא יטען לעונש.

(11) גזר הדין ניתן ב- 21.1.2016. המערערת נדונה לעונשים שפורטו ברישא לפסק דין זה.

(12) החלטת בהמ"ש המפרטת את הנימוקים לדחיית הבקשה לביטול הכרעת הדין ניתנה ב- 21.1.2016 בית המשפט הפנה לסעיף 130(ח) לחסד"פ ודן בתנאים לביטול פסק הדין. בית משפט קמא קבע כי היעדרותם של המערערת ובא כוחה לא הייתה מוצדקת. בית משפט קמא, ציין בהחלטה כי ב"כ המערערת ידע על נסיעתו לחו"ל כבר ב- 22.9.2015 וחרף זאת הבקשה הוגשה בסמוך לדין ומשנדחתה הבקשה היה על המערערת וב"כ להתייצב.

באשר לתנאי השני עיוות דין - בית משפט קמא קבע שאין חשש לעיוות דין, בהסתמכו על מספר פסקי דין, שם הורשעו נאשמים בהיעדרם, גם בעבירה מסוג זה וערעורים שהגישו נדחו אף הם.

4. החלטת בית משפט קמא, לא לבטל את פסק הדין היא נושא הדיון שבפני.

5. הודעת הערעור

עיקרי נימוקי הערעור:

(1) ההליך המשפטי ופסק הדין נגועים בשגיאות מהותיות היורדות לשורשו של עניין. נטען כי למערערת יש הגנה מזכה. נטען כי בית משפט קמא לא נימק את הכרעת הדין תוך התעלמות מוחלטת מהראיות שהוצגו בפניו ובכך שלל מהמערערת את זכות הערעור.

(2) לגופו של עניין, נטען כי המאשימה לא הרימה את נטל ההוכחה המוטל עליה והטעם הזה היה על בית המשפט לזכות את המערערת.

(3) בית משפט קמא, לא שקל עובר להרשעתה של המערעת, אם ייגרם על ידי כך עיוות דין למערעת.

(4) בית משפט קמא לא פעל על פי תיקון 113 לחוק העונשין ולא קבע מהו מתחם העונש ההולם. גזר הדין חמור ביותר.

6. ב"כ המערעת מבקש להורות על ביטול פסק הדין ולזכות את המערעת. נטען כי החזרת התיק לבית משפט קמא היא תוצאה לא רצויה בדרך כלל ומוטב שערכאת הערעור תכריע על פי הקיים.

7. דיון והכרעה

אקדים ואומר כי התנהלותו של ב"כ המערעת בכל הנוגע לתגובותיו להחלטות בית משפט קמא והימנעותו מלטעון לעונש, הייתה התנהגות לא ראויה שאיננה מכבדת אותו ובוודאי לא את בית המשפט. לא ברור לי מה התכוון הסניגור להשיג בהימנעותו מלטעון לעונש.

מדובר בהתנהגות מתריסה שאין לה מקום בבית המשפט.

לגופו של עניין, בית משפט קמא בחן את בקשת ב"כ המערעת, לביטול הכרעת הדין, לאורו של סעיף 130(ה) לחסד"פ (נוסח משולב) התשמ"ב - 1982, והגיע למסקנה שלא היו סיבות המצדיקות את היעדרות ההגנה, מהדיון וכי לאור הפסיקה (שצוטטה בהחלטה) לא נפל בהליך פגם חמור, היורד לשורשו של עניין המקום חזקה לקיומו של עיוות דין.

אני תמימת דעים עם קביעתו של בית משפט קמא שאי התייבותם של המערעת ובא כוחה בישיבה ביום 19.11.2015 הייתה לא מוצדקת. הנימוקים פורטו בהרחבה בהחלטה ולא אחזור עליהם. אומר רק זאת כי גם על פי הנתונים שפרש ב"כ המערעת בפני בית המשפט, הוא קבע את הנסיעה מס' שבועות לפני הדיון וחרף זאת נמנע מהגשת הבקשה לדחייה. ב"כ המערעת עשה דין לעצמו ולא התייצב לדיון בטרם קיבל את החלטת בית המשפט.

8. באשר לחשש לעיוות דין - עניינו של הערעור שונה באופן מהותי מאותם מקרים בפסיקה עליהם סמך בית משפט קמא החלטתו.

בעניינו, המערעת כפרה באופן מפורש בעבירה המיוחסת לה, נשמעו כל ראיות התביעה והמערעת העידה. המערעת ובא כוחה לא התייצבו לישיבה שנועדה לשמיעת עדי ההגנה ולא התייצבו עדי ההגנה.

9. בנסיבות אלה היו בפני בית משפט קמא מספר אפשרויות:

א. לדחות את הדין ולאפשר למערערת להשמיע את עדיה בישיבה הנדחית.

ב. לקבוע שבאי התייצבותם לדין של המערערת ובא כוחה, ויתרה ההגנה על השמעת עדי ההגנה ולדחות למועד אחר לשמיעת הסיכומים.

ג. לקבוע שבאי התייצבותם לדין ויתרה ההגנה על השמעת עדי ההגנה והסיכומים, לשמוע את סיכומי המאשימה באותה ישיבה ולדחות להכרעת דין.

בנסיבות המקרה ולאחר שהמערערת כפרה ונשמעו ראיות במהלך מס' ישיבות והיא אף העידה, לא ניתן היה לקבוע שיש לראות באי התייצבותה הודאה באשמה. לפיכך, טעה בית משפט קמא בקביעתו שיש לראות באי התייצבותה כמי שמודה בעבירה המיוחסת לה. משהחליט בית משפט קמא לא לדחות למועד אחר את הדין לשמיעת עדי ההגנה, היה בית משפט קמא צריך לבחון הרשעתה או זיכיה של המערערת על פי חומר הראיות שהוצג בפניו ולנמק את הכרעת הדין בהתאם להוראת סעיף 182 לחסד"פ:

"בתום בירור האשמה יחליט בית המשפט בהחלטה מנומקת בכתב (להלן - הכרעת הדין) על זיכוי הנאשם או, אם מצא אותו אשם, על הרשעתו.....";

הרשעתה של המערערת, באותה נקודת זמן, מבלי שניתנו נימוקים להרשעה, על פי חומר הראיות, מקימה חשש ממשי לעיוות דין ומונעת מהמערערת לבחון נימוקי הרשעתה ולכלכל צעדיה בהתאם.

10. לפיכך אני מקבלת את הערעור, ומבטלת את הכרעת הדין וגזר הדין של במ"ש קמא,

התיק יוחזר לבית משפט קמא על מנת שיכריע בעניינה של המערערת בהחלטה מנומקת, על פי חומר הראיות שהוצג בפניו.

הכרעת הדין של בית משפט קמא תינתן תוך 45 ימים.

לאור התוצאה אליה הגעתי מתייתר הדיון בשאלת העונש.

המזכירות תעביר העתק מפסק הדין לבית משפט השלום לתעבורה, לכב' השופטת מגי כהן.

העתק פסק הדין יועבר לב"כ הצדדים.

ניתן היום, י"ז אייר תשע"ו, 25 מאי 2016, בהעדר הצדדים.